

Sfanta Elena, mama Imparatului Constantin

Sfanta Elena s-a nascut in Britania, tinut care apartine in prezent Turciei si se afla pe tarmul Marii Negre si al Marii Marmara.

Despre Sfanta Elena se spune ca ar fi fost fiica unui hangiu care, pe la anul 270, s-a maritat cu generalul Constantinus Clorus. Din casatoria lor s-a nascut, in anul 274, la Nish, in Serbia, fiul lor Constantin. Cand, in anul 292, Constantinus ajunge Augustus este silit sa o repudieze pe sotia sa Elena, deoarece legea romana nu permitea casatoria dintre un patrician si o femeie de rand. Proaspatul imparat se casatoreste cu Teodora, fiica vitrega a imparatului Maximus. Desi imparateasa, Elena tanjeste la Imparatia Cereasca.

Constantin conducea armatele in Britania si, cand tatal sau moare, in anul 306, legiunile britanice il aclama pe tanarul comandant Augustus. Indata o cheama langa el pe mama sa Elena, careia ii da titlul de Nobilissima Femina, iar dupa ce va deveni imparat al intregului pamant, Elena va primi cea mai inalta onoare la care putea aspira o femeie, titlul de Augusta.

Pe Elena, insa, asemenea titlu nu o incanta, fiind in perioada in care, cunoscand si indragind credinta crestina, vede diferenta dintre desertaciunile lumii si ceea ce este etern. In jurul anului 312, in varsta de peste 60 de ani, Elena a devenit crestina, insa era atat de cucernica, incat contemporanii ei credeau ca este crestina din copilarie. Se imbraca sobru, dadea de pomana saracilor, prizonierilor si facea donatii bisericilor.

Evenimentul cel mai cunoscut legat de viata sfintei Elena este gasirea sau descoperirea Sfintei Cruci care, probabil, este doar o legenda. Cert este ca, in anul 326, Sfanta Elena a vizitat Tara Sfanta, a construit bazilica de la Bethleem si a proiectat o alta pe Muntele Maslinilor, la Eleona, pe care Constantin a construit-o, apoi, in amintirea mamei sale. Elena si-a petrecut mare parte din anii care i-au ramas in Tara Sfanta, eliberand prizonierii, ajutand pe orfani si pe cei nevoiasi, sustinand conventuri si facand donatii orasului si diferitelor persoane, patronand construirea sanctuarelor si adunand relicve. Se spune ca a trait in mod umil intr-un convent, unde se ocupa de lucurile cele mai inositoare. A murit in Palestina, in 329 sau in 330.

Autori ca Sulpicius Severus, Ambroziu si Rufinus sustin teoria ca Sfanta Elena a gasit Sfanta Cruce pe care a fost rastignit Cristos, iar noul Martirologiu Roman, spre deosebire de cel precedent, afirma ca Sfanta Elena nu numai ca s-a dus in locurile unde Cristos s-a nascut, a murit si a inviat, dar ca "a gasit ieslea si crucea Domnului" ("praesaepe et crucem Domini invenit"). Omilia Sfantului Ambroziu, din anul 385, constituie prima atribuire oficiala a gasirii Sfintei Cruci de catre Sfanta Elena. Insa Sfantul Ieronim, care a trait aproape de Bethleem, nu mentioneaza numele imparatesei in povestirea descoperirii Sfintei Cruci, iar Eusebiu nu spune ca Sfanta Elena ar fi mers in Tara Sfanta pentru a gasi Crucea Sfanta.

Intr-o scriere apocrifa se povesteste despre gasirea a trei cruci si a patru cuie intr-un bazin in forma

de put (pentru pastrarea apei de ploaie) la est de muntele Calvar. Problema era cum se putea afla care a fost crucea lui Cristos si care au fost crucile talharilor? Numeroase legende si traditii amintesc diferite metode la care s-a apelat pentru a descoperi crucea lui Cristos. De exemplu, se spune ca odata cu crucile s-a gasit si o inscriptie pe una dintre ele si asa a fost recunoscuta crucea lui Cristos; o alta teorie neaga acest argument sustinand ca nu exista posibilitatea demonstrarii ca aceasta inscriptie a apartinut crucii Mantuitorului si atunci au adus o femeie muribunda si au pus-o sa atinga toate cele trei cruci si cand a atins crucea lui Isus s-a vindecat; o alta teorie sustine ca doar un brat avea pe el aceasta inscriptie si pentru a afla care este cealalta parte a crucii au folosit aceeaasi metoda de mai sus, cu un om muribund. Tot o legenda spune ca, in 328, Sfanta Elena a dus o parte din Sfanta Cruce la Nicomedia, iar cealalta a fost plasata in Bazilica Sfintei Cruci din Ierusalim, de la Roma. Se spune, de asemenea, ca imparatul Constantin ar fi inserat fragmente din Sfanta Cruce in statuia sa de la Constantinopol. O povestire scrisa de pelerina Egeria, in secolul al IV-lea, descrie adoratia unei relicve din Sfanta Cruce, la Ierusalim, in Vinerea Sfanta. O povestire siriana, Doctrina lui Addai, sustine ca, la mai putin de zece ani dupa Inaltarea Domnului, Protonioke, sotia imparatului Claudius Caesar s-a dus in Tara Sfanta si, obligandu-i pe evrei sa-i arate unde sunt ascunse crucile, a identificat crucea lui Cristos printr-o minune pe care Cristos a facut-o fiicei sale.

Analistii care considera Doctrina lui Addai mai veche decat De inventione crucis dominicae, (Despre gasirea Crucii Domnului, cca.550) sustin ca aceasta legenda a stat la baza istoriei Elenei si a descoperirii crucii in timpul lui Constantin. In textele catehetice, (cca. 345) Sfantul Ciril din Ierusalim vorbeste despre lemnul crucii: "A fost impartit, fragment dupa fragment si a umplut aproape intreaga lume".

Mormantul Elenei era langa biserica Sfintilor Marcelin si Petru din Roma, prima biserica construita in memoria martirilor. Din secolul al IX-lea abatia de Hautvillers, aproape de Reims, sustine ca are in grija corpul sau. Sfanta Elena este invocata pentru gasirea obiectelor pierdute, pentru vindecare de epilepsie si de tumori. Este, de asemenea, aparatoare impotriva focului si protectoarea fabricantilor de cuie si ace, precum si a vopsitorilor.

"sub"sursa imaginii : The Yorck Project: 10.000 Meisterwerke der Malerei. DVD-ROM, 2002. ISBN 3936122202. Distributed by DIRECTMEDIA Publishing GmbH."/sub"